

10. LUCEMBURKOVÉ V ČECHÁCH

Václav IV.
(český a římský
král, syn Karla IV.)

VÁCLAV IV. – ČESKÝ A ŘÍMSKÝ KRÁL

Následníkem trůnu po smrti Karla IV. se stal starší z jeho dvou synů – **Václav**. Byl **vzdělaný a sečtělý**, znal několik **cizích jazyků**. **Dokončil některé stavby** započaté Karlem IV. Zároveň se ale projevil jako **nesamostatný a nerozhodný panovník**.

VÍŠ, ŽE...?

Václav IV. byl velký milovník zvěře a rád dával přednost lovu před vladařskými povinnostmi.

Václav IV. panoval v neklidné době. Narůstaly **hospodářské problémy**, zhoršil se život **poddaných**. Václav se dostal do **sporů s bratrem Zikmundem**, šlechtou i církví. Vypukla také **morová epidemie**.

Církev velmi bohatla. Především církevní hodnostáři prodejem **odpustků**. Proti tomu vystupovali a kázali někteří kněží. **Odpor lidí proti** nejednotné **církvi**, kde soupeřili o moc **tři papežové** najednou, sílil. Začala **doba změn, nepokojů a válek – husitství**. (O husitství se více dozvíš v dalších kapitolách od str. 41.) Král Václav se v této neklidné době stále více uchyloval do ústraní. Zemřel roku 1419 bezdětný. Nástupcem se stává jeho **bratr Zikmund**.

CO TO JE?

Odpustek – znamená vykoupení se z častých hříchů před církví (Bohem). Bohatí si koupili od církve listinu, která potvrzovala, že po smrti nebudou za své špatné činy potrestáni.

Koncil – shromáždění církevních představitelů, hodnostářů.

ZIKMUND – POSLEDNÍ LUCEMBURK

Zikmund se stal právoplatným **dědicem české koruny**. Na rozdíl od bratra Václava byl **výborným panovníkem**. Prosadil změnu „trojpapežství“ svoláním církevního koncilu a volbou jednoho papeže. Jako jediný z rodu Lucemburků se stal také **uherským králem**.

V Čechách mu vyčítali vinu na upálení Jana Husa a nechtěli ho uznat králem. Zikmund se proto rozhodl českou korunu dobýt zbraní. Vyhlásil několik **křížových výprav** proti kacířským Čechům. Byl **husity pokaždé poražen** a odtáhl s nepořízenou. Musel tak čekat dlouhých 17 let po Václavově smrti, než po husitských válkách došlo k dohodě a Zikmund **roku 1436 usedl na český trůn**. **Roku 1437 Zikmund zemřel bez mužského potomka**. Rod Lucemburků tak **vymřel po meči**.

Zikmund
(zvaný **liška ryšavá**,
bratr Václava IV.)

VÍŠ, ŽE...?

Zikmund bývá kvůli svým **zrzavým vlasům** označován jako „liška ryšavá“.

Ukázka z Bible Václava IV., kterou si sám nechal zhotovit.

ZAPAMATUJ SI!

Ve 14. století usedá na trůn Jan Lucemburský a začíná vláda rodu Lucemburků v Čechách. Největšího rozkvětu dosáhla naše země za panování Karla IV. Proto je nazýván Otcem vlasti. Za panování Václava IV. a Zikmunda se České království ocitlo v době nepokojů a problémů, které vyústily v husitské války. Smrtí Zikmunda vymírá rod Lucemburků bez mužského potomka.